

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 150. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 79.

Sobota, 3. oktobra 1931.

Leto VI.

Sklep sej Društva na- rodov.

Težko je reči, ali je bilo dvanajsto zasedanje Društva narodov, ki se je zaključilo dne 29. avgusta, tako mrtvo in tako skopo v razpravah zaradi vedno hujše gospodarske krize, ali pa imajo diplomati druge interese, ki jih nočejo razkrivati Društvu narodov. Nedvomno je sicer, da vlada gospodarska kriza, pomanjkanje denarja in da obstoja nevarnost, da kriza zaloti tudi še države, ki doslej krize še niso občutile v taki meri. To je gotovo tako važen pojav, ki mora na razne državniške močno vplivati.

Najpomembnejši je bil na tem zasedanju predlog Skandinavije, Holandske, Švice in Italije glede ukinitve oboroževanja za eno leto. Tretja komisija, ki je ta predlog obravnavala, je sestavila resolucijo in jo predložila Društvu narodov v odobritev.

Resolucija nalaga Društvu narodov, da povabi vse države, ki pridejo na razorožitveno konferenco, da se izjavijo, da ne bodo od 1. novembra t. l. skozi eno leto ukrenile ničesar, kar bi značilo povečanje oboroževanja, in s tem dokažejo svojo resno voljo za zagotovitev in organizacijo miru.

Na koncu svojega poročila pa pravi razorožitvena komisija, da programi raznih vlad pri utrjevanju, grajenju in zamenjavanju vojnih ladij in pri normalni opremitvi vojske in mornarice ne nasprotujejo odredbam načrta o premirju v oboroževanju.

Pričetkom meseca februarja 1932 se bo vršila mednarodna razorožitvena konferenca. Kakor pa ta resolucija dokazuje in dejstvo, da še več kot ena tretjina držav ni poslala za konferenco potrebnega gradiva, so države mlačne, skoro odporne v tem vprašanju.

Mnogo slavonspevov slišimo o miru neprestano. Navdušeni smo za mir in kar vsiljuje se nam misel, da bo razorožitvena konferenca kar brez našega sodelovanja sklenila popolno razorožitev in zapečatila zlato dobo večnega miru. Prav bi bilo tako. Toda preveč grmenja je, zato ne bo hude plohe. Tega se prav dobro zavedamo.

O vprašanju miru in razorožitve bo tudi mednarodno socialistično delavstvo še pred konferenco izpregovorilo nekaj besed. Povedalo bo, da zahteva konkretno delo na konferenci.

Razorožitev in trajen mir! Ta zahteva je tako popularizirana, da jo ni mogoče več odlašati in je tudi prvi korak k sporazumevanju med narodi.

Mednarodna konfe- renca v Bukarešti.

Zastopanih je 25 držav.

Dne 1. oktobra je bila otvorjena v Bukarešti 25. mednarodna parlamentarna konferenca, na kateri je zastopanih 25 držav po parlamentarnih. Na dnevnem redu je med drugim tudi vprašanje razorožitve in federalne ureditve Evrope.

Italija je zgradila novo križarko. V Trstu so spustili v morje v torek križarko »Lugi«. Nova križarka je 160 m dolga in 15.50 m široka. Nje tonaža znaša 5350 ton. Imela bo 8 topov in je jako urna.

Iznajditelj Edison na smrtni postelji. Iz Westoranga v državi New Jersey v Zedinjenih državah poročajo, da fizične moči starčka Edisona propadajo.

Iz revirjev T. P. D.

Rudarji v revirjih zahtevajo, da se njihov obupen položaj ugotovi na licu mesta.

Neznosno stanje, v katerem se rudarji Trboveljske družbe nahajajo že skoro dve leti, se je z družbinim diktatom v pogledu znižanja delavskih plač od 1. avgusta t. l. še poslabšalo. Pa to ni samo edini vzrok. Porast cen gotovim živlenskimi potrebščinam, kakor moki, slanini, sladkorju itd. poslabšuje živlenski obostoj rudarjev in njihovih družin do skrajnosti.

Takoj po neuspešnih pogajanjih s Trboveljsko družbo so rudarji poslali svoje zastopstvo k g. banu, da ga zaprosijo za posredovanje. G. ban je priznal bedo rudarjev in izjavil, da bo to sporočil osrednji vladi. Ker se pa do danes še ni nič ukrenilo, dočim se krediti v rudniških konzumih omejujejo ali pa celo ustavljajo, tako tudi v delavskih konzumih in pri trgovcih, je nastal položaj, ki se absolutno ne more več dolgo držati. Izhod se mora najti, dokler je še čas.

Članstvo Zveze rudarjev je zahtevalo od svojega vodstva, da se podvzamejo potrebni koraki na pristojnih mestih in da se ponovno opozori

na nevzdržnost položaja. Vodstvo Zveze se je temu pozivu odzvalo in vršili so se v Zagorju, Trbovljah, Hrastniku in Rajhenburgu veliki shodi, na katerih je bila soglasno sprejeta spomenica naslednje vsebine:

Kr. banski upravi Dravske banovine
v Ljubljani.

Rudarsko delavstvo, zbrano na javnem zborovanju, je po zaslišanju poročila, o nastalem položaju rudarskega delavstva TPD, ugotovilo sledeče:

1. da je obstoječe stanje po enostranskem diktatu s strani Trboveljske družbe v pogledu znižanja delavskih plač nevzdržno;
2. da so se med tem časom cene gotovih živlenskih potrebščin znatno dvignile in so še v podvižu, kar že itak neznosno stanje še poslabšava.

Vsled tega naproša prizadeto delavstvo in sicer:

1. da se na podlagi predloga rudarske deputacije pri g. banu, z dne 21. avgusta t. l., čimprej potom tozadevne komisije na licu mesta, t. j. v revirjih samih ugotovi, da-li ima prizadeto delavstvo s svojimi družinami ob sedanjih plačah pri skrajšanemu delovnemu času možnost obstoja ali ne, ne da bi bilo živlensko ogroženo?
2. da se stavi odločanje Trboveljske premogokopne družbe o zgubi in dobičku pod državno kontrolo.

Kaj hočejo Nemci in Francozi?

Nov gospodarski blok — ali delo za zblizanje vseh držav?

Obisk Lavala in Brianda v Berlinu je vzbudil nekako entuziastično navdušenje na obeh straneh. Namen obiska je bil predvsem, ustanoviti komisijo za gospodarsko sodelovanje obeh držav. Ministri so se zedinili glede ustanovitve nemško-francoske komisije, ki naj sestoji iz zastopnikov udeleženih gospodarskih central raznih panog gospodarstva. V komisiji bodo tudi delojemalci. Vodstvo komi-

sije obdržita obe vladi po svojih zastopnikih. Ustanovi se tudi skupno generalno tajništvo. Komisija bo imela seje po potrebi v Franciji ali v Nemčiji. Komisija bo obenem pospeševala mednarodno sodelovanje. Prva seja bo sredi oktobra. Nemčija dobi trg tudi v francoskih kolonijah, ker bo komisija organizirala vse gospodarstvo.

Nesoglasje v angleški vladi.

Za volitve in proti volitvam.

Na seji angleške vlade so razpravljali v pondeljek o razpisu novih volitev. Pet ministrov se je izreklo za volitve, pet pa proti. Liberalni ministri bi izstopili iz vlade, če pride do volitev. Za razpust parlamenta se zavzemajo predvsem konservativci.

Delavska stranka se pripravlja na volitve. Prihodnji teden bo imela stranka vsakoletno konferenco, na kateri bo razpravljala predvsem o volilnem programu. Delavska stranka se bo izrekla proti uvedbi zaščitnih carin in obenem proti dviganju funta na zlato pariteto.

Glede industrije zahteva strogo nadzorstvo ali nacionalizacijo premogovne industrije, poljedelstva, strogo nadzorstvo nad bančnim sistemom in sklicanje mednarodne konference za gospodarsko sodelovanje.

Delavska stranka zahteva dalje, da se iznova uredi problem vojnih dolgov in reparacij. Te obveznosti naj se črtajo.

Slednjič se izreka delavska stranka ponovno za radikalno omejitev oboroževanja, potem mednarodnih dogovorov ter za povišanje podpor za nezaposlene in ukinitve vladnih odredb za štednjo, ki gredo na račun delovnih slojev.

Delavska stranka je na svoji seji tudi izključila iz stranke Macdonalda in devet njegovih sodelavcev, ker pri zakonu o štednji vlada ni hotela upoštevati predlogov delavske stranke.

Konservativci, ki najbolj silijo v volitve, bodo vodili volitve z geslom

»narodne« sloge, kar je jako poceni geslo, pravi »Blažev« žegen, dočim bo nastopila delavska stranka res z delavsko-političnim programom velikega socialnega pomena za angleški narod.

Volitve v Hamburgu.

Nacionalistična poplava v Nemčiji še traja.

Hamburg je avtonomno mesto z jako radikalnim značajem. Hamburške volitve torej niso samo mestne, ampak deželne. Pri teh volitvah je prišla do izraza težka socialna stran mesta, ki označuje silno ogorčenje volilcev.

Mandatov so dobili:

Socialni demokrati	46	(60)
Komunisti	35	(27)
Nemški nacionalci	9	(22)
Državna stranka	14	(21)
Nemška ljudska stranka	7	(20)
Nacionalni socialisti	43	(3)
Gospodarska stranka	2	(4)
Centrum	2	(2)
Ljudska prav. stranka	0	(1)
Krščanski socialci	2	(0)

Ojačali so se zlasti tudi nacionalni socialisti, kar je pla v Hamburgu le zadnji trenuten odmev notranje-nemške nacionalno-socialistične propagande.

V Ameriki zopet pokaže banke. V Zedinjenih državah je bilo zaprtih 16 bank, ki so imele 20 milijonov dolarjev hranilnih vlog.

Zakon o volitvah senatorjev.

Volilno pravico imajo samo narodni poslanci, banski svetniki in občinski načelniki.

Službene novine z dne 2. oktobra t. l. objavljajo zakon o volitvah senatorjev. Senat se voli za dobo 6 let. Polovica senatorjev je izvoljena, druga polovica pa je imenovana. Vsaka 3 leta se tista polovica izvoljenih senatorjev, ki jim je 6 letna doba potekla, spopolni z novimi volitvami. Vsaka banovina predstavlja svojo volilno enoto. V vseh volilnih enotah se voli po en senator na vsakih 300 tisoč prebivalcev. Mesto Beograd voli enega senatorja. Volilno pravico imajo izključno narodni poslanci, banski svetniki in predsedniki (načelniki) mestnih občin dotične banovine.

Zopet redukcije pri svinčenem rudniku.

27 rudarjem odpovedana služba.

Svinčni rudnik v Mežici je s 1. oktobrom odpovedal (14 dnevno) službo 27 rudarjem. Mislili smo, da bo z redukcijami konec, a zmotili smo se. Rudarji morajo živeti v večnem strahu pred redukcijami. S to odpovedjo se bo pomnožila armada brezposelnih. Kam naj se podajo reveži v predstoječi zimski sezoni? Niso si še lansko leto reducirani rudarji našli stalnega zaslužka in sedaj to število vedno narašča. Pa zakaj ravno v tem času odpovedi, ko se ne dobi dela nikjer?

Res je, da je nekaj brezposelnih rudarjev zaposlenih pri gradnji vodovoda, toda čez 14 dni bo vodovod dograjen, kaj pa potem? Mogoče si kdo misli, da rudar lahko pogine na cesti? Milijonska armada brezposelnih se večja. Vse to da mnogo misliti!

Nemčija pozdravlja Francijo!

Gospodarska vprašanja niso vse.

Berlinski soc.-demokratski »Vorwärts« najiskreneje pozdravlja akcijo za sporazum med Francijo in Nemčijo. Socialisti so sicer v neprijetnem položaju napram obema vladama, ali obe vladi skušata realizirati isto stvar, za katero se zavzemajo nemški in francoski socialisti že od nekdaj. Gre za sporazum, za stvar, in vsak korak k sporazumu je dobra in potrebna zadeva. Za Nemčijo je že to velik zunanje-političen uspeh, da predstavniki Francije obiščejo Nemčijo in s tem za trajno zajeze neizmerno škodljivo medsebojno nacionalistično zmerjanje in sovraštvo.

Značilno je, da prihajata v Berlin dva državnika, ki sta bila nekdaj pri-staša socialistične stranke. Briand je zapustil stranko pred 27 leti, Laval pa pred desetimi leti. Pri sklepanju verzajlske mirovne pogodbe 1919 je bil Laval še socialistični poslanec in je glasoval proti mirovni pogodbi. Ob boljševiskem razkolu se je Laval nehoti znašel med desničarskimi prijatelji ter zapustil stranko.

Sporazum med narodi je eminentne važnosti. Za Nemčijo, kakor za vso Evropo, je ta problem edina pot, po kateri naj se reši težke diktature profitarjev, ki grozi, da uniči Nemčijo. Gospodarsko sodelovanje s Francijo in ostalimi državami je pot, ki vodi iz tega težkega položaja.

Zaradi tega pozdravljajo francoski in nemški socialisti tudi ta gospodarski sporazum.

Agrarna kriza.

»Jugoslovan« od dne 23. septembra t. l. razpravlja o krizi pod naslovom »Nesoglasje med proizvodnjo in potrošnjo — vzrok agrarne krize«, ter pravi med drugim: »Po cenitvi mednarodnega centralnega inštituta v Rimu se je potrošnja žitaric na prebivalca znatno znižala. Ta okolnost se pripisuje v prvi vrsti prehranjevalni preobrazbi prebivalstva, na drugi strani pa dokazujejo narodni gospodarji, da je temu vzrok tudi ženska vitka linija, ki je omejila potrošnjo kruha in peciva.«

Po mojem mnenju pa posledice vitke linije pri nas ne pridejo v poštev, pač pa prehranjevalna preobrazba. Pri nas se je prehrana tako preobrazila, da si brezposelni sploh kruha kupiti ne morejo. V pasivnih krajih se pa ljudje kljub trdemu delu borijo z lakoto.

V splošnem so pa dohodki delavca, nameščenca in uradnika taki, da morajo pri kruhu štediti. Ne vtikajmo glavo v pesek in priznajmo, če je konsument insolvent, postane insolvent tudi producent.

Ne govorimo o delavcu ali dnevničarju, kateri mora z 800 do 900 Din mesečno preživljati sebe, ženo in 3 do 4 otroke, ker se s tako plačo sploh ne da živeti.

Mi vzamemo primer iz življenja uradnika s 3500 Din mesečne plače, in sicer na položaju, na katerem je postranski zaslužek v katerikoli obliki nemogoč. Ta uradnik ima smolo, da ima bolešno ženo in štiri sinove v starosti od 13 do 18 let, kateri obiskujejo šolo.

Za stanovanje plačuje mesečno 800 Din, za kurivo 100 Din. Tu se ne da mešetariti.

Ostane 2600 Din za hrano 7 oseb, obleko in obutev za 6 oseb, plačo služkinje, šolske potrebščine, odplačilo dolga, zavarovalnico itd. Vse se da urediti, samo efekt je koncem konca ta, da dobi otrok, kateri je v teh letih, da bi z lahkoto pojedel 1 in pol kilograma kruha na dan, reči in piši dve žemlji. Cela družina torej ne sme porabiti več kruha, kakor bi ga porabil en otrok v zdravih razmerah.

Mednarodni inštitut v Rimu in narodni gospodarji naj bi si še to plat medalje ogledali in gotovo bi našli tisto vitko linijo, katera je kriva, da je tako veliko nesoglasje med proizvodnjo in potrošnjo. J. K. U.

Poverjenik, ali si že nabral polni blok članov Cankarjeve družbe?

Stoletnica prvih delavskih produktivnih zadrug.

Stoletna izkušnja uči.

Zbornica francoskih produktivnih zadrug bo priredila v dne od 1. do 15. oktobra t. l. svoj kongres, ki bo tokrat združen s pomembno manifestacijo v spomin 100. obletnice ustanovitve prve produktivne zadruge po Filipu Benjaminu Buchezu. Buchez, po poklicu zdravnik, je posvetil velik del svojega življenja socialnim in političnim studijem in je kot navdušeni učenec znanih socialističnih pionirjev Saint Simona in zlasti Fouriera utiral pot misli delavskega združevanja v smeri produkcije. Na njegovo iniciativo je izšel v časopisu »Européen« prvič načrt pravil za delavska produktivna združenja — Association de production ouvrière — katerih glavna točka je bila ustvaritev tkzv. **socialnega kapitala**, ki bi naraščal stalno z letnimi doprinosi iz trgovskih prebitkov, ki bi se ga ne moglo niti odtujiti, niti razdeliti in ki naj bi postal nekak temelj za gospodarsko osvoboditev delavskega razreda. V neštevilnih člankih, ki jih je adresiral Buchez na pripadnike posameznih strok, na zidarje, kamenarje, mizarje in druge, je propagiral Buchez pred sto leti misel, da bi se z združevanjem, z asociacijo, napravil konec trgovanju z delom. Da bi postali vsi oni, ki pogrešajo imetje, lastniki, ne da bi se poseglo na zasebno lastnino in ne da bi se bilo treba zateči k zmotnemu usmiljenju modernega človekoljubja, se je treba po Buchezu poslužiti samo enega sredstva, to je delovnih združenj. Kakor vidimo, je hotel ta pionir proizvodnega združenstva izvesti veliko socialno operacijo, rekli bi lahko, z neboleznimi sredstvi. Prvi praktični Buchezov poizkus v letu 1831, ustanoviti **zadruge mizarjev**, se je sicer ponesrečil, in to zato, ker se ustanoviteljem ni posrečilo zbrati zadostnega obratnega kapitala. Drugi srečnejši poizkus pa je bila ustanovitev **zadrug pozlatarjev**, ki je delovala od l. 1834 do leta 1873. Zadruga je imela spočetka verski značaj, seje so bile otvarjane s čitanjem evangelija in člani ter učenci so morali hoditi v cerkev; razvijala se je precej ugodno, ali ko se je nekako omejila in ni hotela več sprejemati nobenih nadaljnjih članov in ko so posamezniki celo

poskusili polastiti se skupnega premoženja, je zadruga propadla. Buchezove misli so se oprijeli pozneje drugi, kakor na pr. Louis Blanc v revolucijskem letu 1848, in tudi Ferdinand Lassale, ki je videl možnost osvoboditve nemškega delavstva edino v produktivnem združništvu s pomočjo države. Francoska manifestacija bo združena tudi s proslavo spomina drugega socialnega misleca Charlesa Fouriera. Eden od govornikov bo ravnatelj Mednarodnega urada dela v Zenevi Albert Thomas, ki bo govoril o »Bodoči organizaciji dela«.

Tudi pri nas imamo celo vrsto produktivnih zadrug, ki naj se spominjajo te dni svojih ustanoviteljev in ideje, ki je bila vodilna ob ustanavljanju prvih produktivnih zadrug. — Namen produktivne zadruge je ustvaritev velikih nedotakljivih rezervnih skladov, ki bodo ta podjetja popolnoma osvobodili od vsake odvisnosti. »Eden za vse, vsi za enega«, je bilo geslo zlasti produktivnih zadrug in tudi naše zadruge naj pazijo, da ga bodo čim najbolj brezkompromisno izvajale in da se ne bodo iz njih rodili izrodki produktivnega združništva.

Cv. Kristan.

Kaj zahtevajo avstrijski socialni demokrati v državnem programu štednje? V vlado socialni demokrati ne pojdejo, čeprav je vlada njih socialne zahteve sprejela. Naglašajo pa, da naj se štedi pri vojski in varnostnih korporacijah. — Prav mnogo se lahko tudi prištedi, če vlada črta stroške za verske potrebščine. Za verske potrebščine naj bi skrbeli verniki sami, kar bo obenem pravično, ker morajo danes mnogi državljani prispevati v te svrhe neprostovoljno. Socialni demokrati v avstrijskem parlamentu najbrže ne bodo nasprotovali programu štednje, vendar zadeva še ni definitivna, ker pogajanja vlade še vedno trajajo. Velenemci zahtevajo predvsem upravne reforme, to je prikrnitev državnih nameščencev.

Švedska, Norveška in Danska tudi opustijo zlato valuto. To je pričetek gospodarskega boja proti zlatu.

Tudi Ti pridobivaj naši „Delavski politiki“ nove naročnike.

Merilo delavske zavednosti je delavski tisk. Zato moraš tudi Ti pridobiti »Delavski Politiki« še vsaj enega novega naročnika.

Delavec, nameščenec! pomni ta, da Vajine interese zastopa le

delavski tisk, zato čim več naročnikov, tem večji vpliv in tem močnejši bo naš glas.

Zato na delo! V vsako delavsko stanovanje, v vsak lokal naš list — »Delavsko Politiko«.

Doma in po svetu.

Industrija ustavlja svoje obrate. Lenarčičeva tovarna parketov je odpustila 28 delavcev. Isto je storilo več manjših raznih obratov v okolici Ljubljane. To so nedvomno tehtni znaki gospodarske krize, še tehtnejši znaki so pa — za socialno mizerijo delavstva v bodoči zimi. — Pa pravijo, pri nas ni prave krize!

Povišanje cene sladkorja radi zvišanja državne trošarine. V smislu zakona o trošarinah in določevanju cen za sladkor iz sladkorne pese in trsa v kockah, kristalu in prahu, se je zvišala trošarina od 500 na 665 Din za 100 kg, za ostali sladkor, surov ali rafiniran, razen onega, ki ni uporaben za človeško hrano, pa od 200 na 625 Din za 100 kg. Obenem se znižuje uvozna carina za sladkor v glavah od 40 (največ) na 35, oziroma na 25 zlatih dinarjev; za sladkor v kockah ali sipi od 55 (največ) na 40 (najmanj) na 35 zlatih dinarjev. Zakon obenem določa, da se sme cena sladkorju zaradi povišanja trošarine zvišati samo za 1 dinar pri kilogramu.

»Slovenec« se zavzema za peke. Pravi namreč, da z ozirom na ceno žita in moke peki nič ne zaslužijo. Cene so primerne za žita bogate kraje. Zato bi bilo prav in pametno, da se cene kruhu primerno zvišajo. Zavzame naj se še za mesarje. Ti so pa v primeri s peki res pravi siromaki.

Cena drv v Zagrebu. Protidraginjski odsek občinskega odbora za Zagreb se je te dni posvetoval o nabavi cenih drv za Zagreb. Prejel je tri ugodne ponudbe. Sredi oktobra bo potemtakem zagrebška občina prodajala kurivo po jako zmernih cenah za potrebno občinstvo.

Nova interesantna vest o atentatorjih na ekspresni vlak na Madžarskem. O veliki železniški katastrofi pri Bia Torbagyu na Madžarskem krožijo, ker povzročitelj ne najdejo, naravnost senzacionalne vesti. Najprej so poročali o peklenskih strojih in imenovali atentatorje. Beograjski inženjer, ki se je vozil z vlakom, trdi, da eksplozije sploh ni bilo ter da so le vijaki pri vezavi tračnic popustili, ali pa jih je kdo nalašč odstranil. Madžarska policija je sedaj odkrila novo sled, ki pa vodi predaleč. Poroča namreč, da so po mnenju policije atentatorji takoj po nesreči odleteli z aeroplanom v sovjetsko Rusijo. Menimo, da bo to konec cele zalogre.

Redukcija na avstrijskih univerzah. Na treh avstrijskih visokih šolah nameravajo reducirati število profesorjev, od katerih prejema 182 letno plač po 20.000 šilingov ali 13.300 Din mesečno.

Boris Lavrenjev — Iv. Vuk:

Enainštirideseti.

Ruski roman iz državljanske vojne v Srednji Aziji.

Prvo poglavje

ki ga je spisal pisatelj zato, ker je neobhodno potrebno.

Proti jutru se je na severu za trenotek razbil bleščeči obroč kozaskih sabelj; razbili so ga vroči curki iz streljnice. In skozi to odprtino se je poznal malinasto rdeči komisar Jevsjukov s poslednjim mrzličnim naporom.

Vsega skupaj so predrli smrtni obroč v tisti kotlovini z žametastimi stenami, malinasto rdeči Jevsjukov, triindvajsetorica in Marjutka.

Stodevetnajst mož in skoro vse kamele so ostali na zmrznjenih peščenih gričkih med kačam podobnim saksaulovim¹ grmičevjem in rdečim tamarinovim grmovjem.

Ko so javili jesaulu² Burigi, da se je preostanek sovražnika prebil, je ta zasukal svoje košate brke s šapami, kakršne imajo zveri, razklopil usta, ki so bila podobna odprtini temnega pepelnika, zazehal in zakolcal:

— Naj gredo k hudiču! Ne bomo jih zasledovali, prizanašati moramo konjem. Bodo že sami pocrkali v pesku. Bara - bir!

¹ Saksaul je grmičevje cilindrustega vejevja, ki je na videz brezlistnato. Les je težak, trd, a krhek. To grmičevje raste v stepah in puščavah od Urala do Altaja in Perzije ter Turkestanu.

² konjiški stotnik pri kozakih.

Med tem so se podili malinasto rdeči Jevsjukov, triindvajsetorica in Marjutka na divje sopečih stepnih kljusetih v brezkončno peščeno puščavo.

Čitatelj je gotovo že nestrpen in bi rad izvedel, zakaj se imenuje Jevsjukov »malinasto rdeči«.

Toda — vse po vrsti!

Ko je zamašil Kolčak³ orenburško progo s trdnim zamaškom iz človeškega testa, iz katerega so štrlele puške, in ko so bile presenečene lokomotive obsojene v rjavenje na mrtvih tirih — tedaj so zmanjkali v turkenstanski republiki poslednji ostanki črne barvila za barvanje kož.

Čas, ki je napočil, pa je bučal od neviht, bil je bledikast in usnjat.

V pripekajočem žaru in ledenem mrazu, v dežju in viharju, v sršečem žvižganju krogel je potrebovalo človeško telo, ki je bilo vrženo iz mirne udobnosti domačih štirih sten, trdnega oklepa.

In ljudje so začeli nositi usnjene jopiče.

Barva teh jopičev je bila zmeraj jekleno in bleščeče črna, raskava in trdna, kakor ljudje, ki so te jopiče nosili. Sedaj pa ni bilo v Turkestanu nič več takega barvila.

Zato je moral revštab⁴ med prebivalstvom rekvirirati zaloge nemških anihinskih barv, s katerimi so ferganski⁵ Uzbeki⁶ barvali prozorno

svilo svojih šalov, da so bili podobni izpreminjastim pticam rajčicam, in s katerimi so barvale drobnoustnate Turkmenke pisane vzorce tekinskih preprog.

Z njimi so začeli barvati sveže koštrunove kože in kmalu se je bleščala turkestanška rdeča vojska v vseh mavričnih barvah — v malinasto rdeči, oranžnati, citronasto rumeni, smaragdni, kalaitno zeleni in lilasti.

Po naročilu štaba je komisarju Jevsjukovu podelila usoda, v osebi kozakovega skladiščnika, bleščeče malinasto rdeče hlače in prav tak jopič.

Obraz Jevsjukova je bil že od otroških let prav tako malinasto rdeč in poln peg, medtem ko je njegovo glavo pokrival namesto las nežen puh.

Če še pristavimo, da je bil Jevsjukov nizke rasti, čokot in jajčaste oblike, si bomo znali predstavljati, da se je zdel v malinasto rdečem jopiču in v prav takih hlačah povsem podoben pisanemu piruhu.

Na Jevsjukovem hrbtu sta se križala jermena njegove bojne opreme v rusko črko »X«, in če se je obrnil si pričakoval da boš videl na njegovih prsah rusko črko »B«, »Hristos voskrese«⁷.

Toda o tem ni moglo biti govora.

V piruhu in v Kristusa Jevsjukov ni verjel.

Verjel je v sovjete, v internacionalo, v čeko in v težki, črni naganski samokres v svojih trdnih, grčavih prstih.

(Nadaljevanje sledi.)

³ X in B (X = H, B = V) sta začetni črki ruskih besed »Hristos voskrese« (Krist je vstal). V Rusiji imajo navado, da naslikajo na piruhe ti dve črki.

⁴ beli general v ruski državljanski vojni.

⁵ revolucijski štab.

⁶ Fergana, dežela v Turkestanu.

⁷ Uzbeki, narod v tej deželi, mohamedanske vere.

Stavka ljudskošolskih otrok v Berlinu. V petek minuli teden je stopilo v Berlinu na treh ljudskih šolah 1200 otrok v stavko. Prejšnji večer so starši na shodu sklenili protest proti nameravanemu odpustu mlajšega učiteljstva v svrhu štednje po vladnem načrtu. Starši vidijo v tej reorganizaciji razredov oškodovanje svojih otrok in so zaradi tega vpriporili šolsko stavko. Pred vsemi tremi šolami so otroci nastavili stavkovne straže, ki imajo namen eventualnim stavkokazom zabraniti vstop v šolo. Starši hočejo vztrajati v stavki, vladni krogi pa izjavljajo, da bo vlada izvedla nameravani štedni program proti volji staršev.

Dva kontrasta: zniževanje in poviševanje mezd. Amerikanska jeklena industrija hoče znižati mezde za 10 odstotkov. V imenu organizacije izjavlja predsednik Woll, da se bo delavstvo namenu uprlo. Hoover in vlada sta proti zniževanju mezd, dasi trdijo podjetniki, da potrebujejo več denarja. V Rusiji pa je vrhovni gospodarski komisariat izdal odredbo, da naj se mezde v težki industriji in rudarstvu zvišajo. Plače delavcev bodo znašale sedaj 13 rubljev, prej so znašale 7 rubljev na dan. Odredba obeta še nadaljnja izboljšanja mezd. Posledica: gospodarskega načrta in velikega konzuma.

Italijani v inozemstvu. Italija je preobljubena dežela. Zato se Mussolini tako jezi na sosedo, da ne odpro popolnoma svojih mej, kamor bi pošiljala Italija svoje ljudi, kakor je delala pred vojno. Mi smo seveda za prost promet, ker se v prostem prometu nedostatki popravljajo in odpravljajo. A vendar je italijanskih državljanov v inozemstvu skoro deset milijonov, to je ena petina. V Ameriki jih je okoli osem milijonov, v evropskih državah en in pol milijona. Raztreseni so največ v Franciji, potem v Švici, v Nemčiji in Avstriji, v Čehoslovaški, Belgiji, Romuniji in Jugoslaviji, v Grčiji, Turčiji in na Malti.

Papež bo imenoval 15 novih kardinalov. Papež skliče v kratkem konsistorij. Imenoval bo 15 novih kardinalov. Sedaj je 55 kardinalov, po ustanovni listini bi jih moralo biti 70. Priporočal bo tudi nadaljevanje katoliške akcije.

Tudi v Rusiji atentat na vlak. — Blizu Leningrada je vozil vlak vojaštvo. Nastavljen je bil najbrže na progi peklenski stroj, ki je 12 vagonov popolnoma zdrobil. Vzrok nezgode ni znan. Število žrtev se mora še ugotoviti, vendar je število žrtev znatno.

Navedeno mrtev. Pred nekoliko dnevi je umrl v Bukarešti trgovec Vasilije Schiller. Ležal je že v rakvi in vršile so se tudi že pogrebne svečanosti. Naenkrat pa se je dvignil pokrov rakve in navidezno mrtvi je sedel v rakvi. Groza je popadla pogrebce. Nastala je nepopisna panika. Mnogo žensk je omedlelo. Od mrtvih vstali pa se počuti prav dobro.

Trójni roparski umor radi starih znamk. V Dortmundu je bil pred kratkim umorjen inženjer Moser, njegova soproga ter njena mati. Moser je bil znan kot strasten zbiralec starih znamk in je baje imel več takih, ki so predstavljale zelo veliko vrednost. Po umoru se je našlo vse znamke po stanovanju raztresene, iz česar sledi, da se je morilec zanimal samo za znamke večje vrednosti.

Zdravniška preiskava ženinov v — Turčiji. Na podlagi uredbe turške vlade, se v prihodnje morajo vsi ženini in neveste, pred poroko pustiti zdravniški preiskavi, da li ne bolujejo na kakšne bolezni, ki bi imela zle posledice za potomstvo.

Delavski sport.

Prvenstvena tekma SK Svoboda, Maribor: SK Mura (Murska Sobota), se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra, ob pol 16. uri na prostoru SK Rapida.

I. delavsko kolesarsko društvo, Maribor. V nedeljo, dne 4. okt. 1931, točno ob 13. uri odvoz iz društvene gara lokala k dirki podr. Pobrežje.

Delavsko kolesarsko društvo, podružnica Pobrežje, priredi v nedeljo, dne 4. oktobra, društveno prvenstveno dirko ter vinsko trgatavo v gostilni A. A. Kotz na Pobrežju. Dirka se vrši dvakrat na 25 km dolgi progi Pobrežje—Sv. Martin—Pobrežje. Odvoz ob 14. uri od pokopališča, cilj istotam.

Ljubljana.

Ljubljanska občina je uvedla kontrolo nad mesarji. Kontrola na živilskem trgu je potrebna in mora biti seveda vestna. V sredo je bila v Ljubljani kontrola prvič uvedena in je bilo deset mesarjev ovadenih, ker se niso ravnovali po določenih cenah.

IV. delavski prosvetni večer »Svobode« in »Zarja« v Ljubljani. Začeli bomo zopet z delavskimi prosvetnimi večeri, kakor prejšnjo zimo. Otvoritev delavskega prosvetnega večera v tej sezoni bo v sredo, dne 7. oktobra 1931 ob 8. uri (20.) zvečer v dvorani Delavske zbornice. Na vzporedno koncertne točke (orkester »Zarja«, violina, klarinet, sopran, alt, bas) in predavanje s skioptičnimi slikami. Predavalo se bo o letošnji delavski olimpijadi, ter se bo pokazalo okrog 200 izvirnih krasnih slik. Delavci in delavke iz Ljubljane in okolice, udeležite se tega večera. Vstop prost.

Plesne vaje delavskega glasbenega društva »Zarja« v Ljubljani se bodo odslej vršile vsako nedeljo od 3. ure popoldne v dvorani Delavske zbornice. Svečana otvoritev plesne šole je v nedeljo, 4. oktobra t. l.

Maribor.

Tržne cene mesa. Te dni se je v Mariboru sekalo meso po naslednjih cenah: volovsko meso I. vrste po 14 do 16 Din za kg, volovsko meso II. vrste po 10 do 12 Din za kg, svinjsko meso po 12 do 25 Din za kg, teletina I. vrste po 18 do 24 Din za kg, teletina II. vrste po 10 do 12 Din za kg, meso bikov in krav pa po 6 do 8 Din za kg. Če se primerjajo navedene tržne cene s cenami klavne živine, moramo priti do zaključka, da si kupčijo gg. mesarji ogromne dobičke na račun konzumentov in našega kmeta kot prodajalca in to v času, ko je vse prebivalstvo občutno prizadeto vsled splošne gospodarske krize. Revnejši sloji si po takšnih cenah ne morejo privoščiti niti za približek kosčka mesa, kaj šele da bi jim bilo meso vsakdanja hrana. Upamo, da bo oblast tudi mesarje skoro poučila, da se cene živil ne smejo pretiravati!

Okrožni inšpektor dr. Schaubach upokojen. V zadnji številki našega lista smo poročali, da je bil dosednji okrožni inšpektor dr. Schaubach premeščen k notranjemu ministrstvu v Beograd. Naknadno pa je bilo njegovo premeščenje preklicano in je bil dr. Schaubach upokojen.

»Slaba vest« na mariborskem odru. — Druga premijera v letošnji sezoni bo v soboto, 3. oktobra. Upriporila se bo Anzenbergerjeva komedija iz kmečkega življenja s petjem »Slaba vest«. To delo, ki ga je prevedel Alojzij Benkovič, režira ljubljanski režiser in pisatelj Bratko Kreft kot gost. Zato bo premijera prav posebno zanimiva. Dejanje je režiser prestavil v Prlekijo in je režijsko opremljeno z vsemi svojstvi te pokrajine, kar je doslej prvi poskus v domači dramski literaturi. Na to še posebej opozarjamo.

Gledališko občinstvo opozarjamo, da bo odslej glavni vhod v gledališče skozi vežo s Slomškovega trga.

Trgovski in privatni nameščenci priredijo tudi letos svoj plesni tečaj, kateri se bo vršil vsak torek in petek od 20.—23. ure v mali dvorani Narodnega doma. Prva plesna vaja se bo vršila v petek, dne 2. oktobra t. l. Vabijo se vsi trgovski in privatni nameščenci in nameščence, da se tudi letošnje plesne tečaje udeležijo.

Umrli so v Mariboru: Leopoldina Niederle, zasebnica, 80 let stara; Franc Augustiner, delavec, 76 let; Anton Lindner, sodniški kancelist, 46 let; Andrej Prah, zasebnik, 73 let; Avgust Jauk, sin delavke, 1 mesec; Ivana Vlahovič, zasebnica, 70 let; Peter Truttschl, bivši trgovec z lesom, 57 let; Demeter Šgubi, ruski oficir, 64 let; Ivan Schauer, sin posestnika, 30 let; Paul Žunko, delavec, 58 let; Jakob Werk, preglednik finančne kontrole, 46 let; Josip Nečas, orož. vodja narednik v p., 55 let; Franciška Čobec, zasebnica, 47 let; Franc Wernik, tovarnar perila, 46 let; Karl Krebs, sin kotlarja, 5 let.

Plesna šola I. delavskega kolesarskega društva v Mariboru prične 1. oktobra t. l. Pouk se bo vršil kakor vsako leto tudi letos vsak četrtek in nedeljo v Gabrinovi dvorani. Prijave se sprejemajo vsakokrat pred poukom in pa v društvenem lokalu.

Manufaktura, kožuhovina, trench-coati, Hubertus-plašči, suknje iz usnja, drobnarija. L. Ornik, Maribor, Koroška cesta 9. — Plačilne olajšave.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Pisarne, industrijska podjetja, šolska vodstva, kupujte edino v naši papirnici, Slomškov trg 6.

Gospodarske vesti.

Dobički tvrdke Kreuger & Toll. Ker so delnice znane stockholmske tvrdke Kreuger & Toll, ki kontrolira švedsko vžigalično družbo in je ban- kir vsega sveta, pa tudi lastnih vžigaličnih monopolov po skoro vsem svetu, padle od 27 in pol funt šterlingov začetkom letošnjega leta na 14 funt šterlingov, pa tudi že na 12 in pol funt šterlingov, je družba na vprašanja po vzroku tega padca, dala po svojih agentih sledečo zanimivo izjavo: »Nič, kar se tiče družbe same kot take, ne upravičuje padca borzne cene delnic tvrdke Kreuger & Toll; padec je treba pripisovati edino splošnim denarnim razmeram na evropskih tržiščih; ponovno in zopetno doseženi čisti dobički tvrdke v prvem polletju 1931 znašajo skupno skoro 52,238.000 švedskih kron (Din 757 milijonov!) napram 56,716.900 švedskim kronam (Din 822 milijonov) v preteklem letu. Tekoči dohodki se ne delijo enakomerno na obe letni polovici, so pa vendar v prvi polovici leta večji kakor v drugi in zato je mogoče računati, da bo znašal skupni dobiček za letošnje leto 89,550.000 švedskih kron (Din 1300 milijonov Din!) napram 93,790.532 švedskim kronam (1360 milijonov Din) v preteklem letu. Vlade točno izpolnjujejo svoje obveznosti pri plačevanju obresti in v nobenem posameznem slučaju ni prišlo do spora, do obotavljanja in težkoč pri prenašanju fondov, vsled valutarnih neprilik.« (O. G. N.)

Celje.

Pravila podružnice Saveza stavbinskih delavcev Jugoslavije v Ljubljani je oblast odobrila. Prijave za Celje in okolico sprejema: Leskošek Alojz, strok. tajnik, Delavska zbornica v Celju.

Ustanovni občni zbor »Priatelja prirode«, podružnica Celje, se bo vršil v soboto, 3. oktobra, ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice v Celju. Vabimo vse člane in sploh vse prijatelje prirode, da se ustanovnega občnega zbora gotovo udeležijo. Na ustanovnem občnem zboru se bodo vpisovali tudi novi člani. Članarina znaša letno Din 25.—, ki se jo lahko plača tudi v obrokih. Naslednji dan, v nedeljo, 4. okt., se pa vrši skupni izlet novoustanovljene podružnice na Lisco. Vožnja je polovična. Izkaznice za polovično vožnjo se dobe pri blagajni Javne kuhinje, dobile se bodo pa tudi na ustanovnem občnem zboru. Ker se bodo izleta na Lisco udeležile tudi druge podružnice »Priatelja prirode«, tako iz Hrastnika, Trbovelj, Zagreba itd., upamo, da se ga bodo tudi Celjani udeležili v polnem številu.

Kaka je to borba za delavske pravice? V Delavski pekarni so strok. organiziranega poslovdvoja in ustanovitelja zadruga na čuden način izrinili, o čemur smo čitali razne polemike. Namesto Leskoškega je postal poslovdvoja g. Štefan Lah, izvoljen s 3 glasovi (Lebič, Vreča, Kranjc). Delavska pekarna sedaj tako napreduje, da so v nedeljo, dne 27. septembra 1931 sklenili 10 odst. znižanje plač nastavljenecem, oz. pekom. Štefan Lah je predsednik podružnice pekarskih pomočnikov v Celju, a obenem mojster v Delavski pekarni. Sedaj ne bo več težko ugotoviti celjskim pekarskim pomočnikom, zakaj so imeli Laha za predsednika organizacije. Komentar je nepotreben.

Ptuj.

Ekspozitura Okrožnega urada za zavarovanje delavcev javlja, da je s 1. oktobrom uveden sledeči delovni čas: za stranke vsak delavnik od 8. ure zjutraj do pol 13. ure in od 14. do pol 16. ure popoldne. Ves ta čas je odprt tudi ambulatorij. Ostali čas ob delavnikih je odrejen za notranje poslovanje. Dežurna služba ob nedeljah in uradnih praznikih se vrši od 9. do 11. ure popoldne. Člani se opozarjajo, da si morejo iskati nujno zdravniško pomoč tudi na stanovanjih uradovih zdravnikov, in sicer le v času, ko zdravniki v uradnem ambulatoriju ne ordinirajo. Za uradove člane ordinirajo gg.: dr. Blanke Viljem, dr. Kühr Aleksander in dr. Mrgole Matija.

Zbirajte za tiskovni sklad!

Kolinska

Naša prava Kolinska cikorija.

Društvo »Ogenj«.

Pravila

»Ogenj«, društvo za vpepeljevanje mrličev.

§ 1. Ime, sedež in delokrog društva.

Društvo se imenuje »Ogenj«, društvo za vpepeljevanje mrličev. Sedež društva je v Mariboru. Društveni delokrog obsega ozemlje Dravske banovine. Po potrebi in v skladu z določili teh pravil se more v vsakem kraju ustanoviti podružnica ali vplačilnica (poverjenišvo).

§ 2. Namen društva.

Društvo ima namen:

1. razvijati propagando za vpepeljevanje, oskrbeti vpepeljenje svojih umrlih članov na stroške društva.

Društvo dosega svoj namen:

a) s prirejanjem shodov in predavanj; b) z izdajanjem periodičnih in neperiodičnih tiskovin;

c) s prirejanjem ekskurzij.

2. Pospeševati zgradbo krematorijev, shramb za žare in kolumbarijev.

3. Sklepati pogodbe z juridičnimi osobami, pogrebniimi zavodi ter s sorodnimi društvi za vpepeljevanje mrličev, oz. zvezami.

§ 3. Članstvo in pogoji za sprejem v članstvo.

Društveni člani so redni ali podporni.

Redni ali podporni član more postati:

a) vsaka fizična oseba, neoziraje se na spol, ki še ni prekoračila starostne dobe, katero določa občni zbor;

b) mladoletni pod 14. leti le s privoljenjem staršev, oz. zakonitih varuhov.

Priglasje v članstvo sprejemajo razen osrednjega odbora tudi podružnice in vplačilnice (poverjenišva).

Končno veljavno odloča o sprejemu člana osrednji odbor.

§ 4. Dolžnosti članov.

Vsak član se mora podvreči društvenim pravilom. Nadalje mora:

a) vplačati enkratno pristopnino in redno odračunavati mesečne članske prispevke, katerih višino določi občni zbor;

b) po svojih močeh podpirati vsako društveno prireditev;

c) javiti vsako spremembo stanovanja društvenemu vodstvu, t. j. osrednjemu odboru, podružničnemu odboru ali vplačilnici;

d) svojo lastnoročno podpisano poslednjo voljo, s katero določa svojo vpepelitev po smrti potom društva, vročiti še pred potekom čakalne dobe osrednjemu odboru ter skrbeti za to, da bodo preostali v slučaju njegove smrti obvezani o tem obvestiti osrednji odbor.

Kdor bi teli obvez ne izpolnil, izgubi vsako pravico do društvenih dajatev.

Za podporne člane veljajo določila pod a, b in c.

5. Članske pravice.

A. Pravice rednih članov:

a) v slučaju smrti ima član pravico — glej § 4, točka d) — do vpepeljenja svojega trupla na stroške društva v enem izmed krematorijev, katerega določi osrednji odbor; to pa šele tedaj, ako je od dneva njegovega pristopa pa do dneva smrti (merodajen za presojo je datum, zabeležen na članski izkaznici) že potekla čakalna doba, ki je predvidena v § 9, 1 c ter umrli ni bil v zaostanku s članskimi prispevki nad dva meseca;

b) društvo ne plača cerkvenih ceremonij, pa tudi ne nosi stroškov, ki bi lahko nastali vsled posebnih želj pokojnika;

c) vpepeljenje umrlega člana se izvrši brez ozira na način smrti; izvzeti so le slučajji, kadar nastopi umiranje ljudi v veliki izmeri, kadar izbruhne epidemija itd.;

d) člana, ki se preseli v inozemstvo, ima osrednji odbor pravico prečlaniti v članstvo sorodnega inozemskega združenja za vpepeljevanje mrličev;

e) vse pod točkami a, b, c in d navedene dajatve so prostovoljne ter je sodna pot za uveljavljanje članskih pravic izključena.

(Dalje prihodnjic)

Meh za smeh.

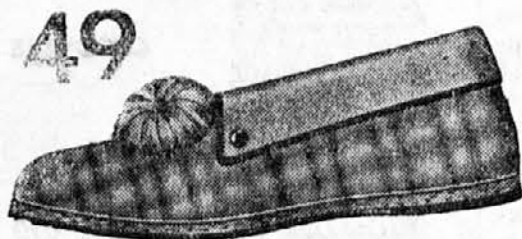
»To je bilo nekaj strašnega — v sobi je bilo popolnoma temno, pa pride kar nenadoma neka ženska postava v sobo in jaz sem jo poljubil.«

»A tako, in ti si mislil, da je to tvoja žena?«

»Saj je tudi bila!«

DROBNO BLAGO:

Kreme v škatljah	Din 6.—
Kreme v steklenicah	Din 6.—
Kreme v tubah	Din 5.—
Žlice za čevlje	Din 3.—
Kopita, moška in ženska	Din 19.—

Vrsta 7045

MIKADO.

Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

Vrsta 3672-22

Elegantni otroški čevlji iz črnega ali rujavega boksa. Usnjati podplati z gumijevo peto. Široka oblika čevljev zagotavlja veliko udobnost pri hoji.

MOŠKE GALOŠE. V največjem dežju in največjem blatu bodo ostale Vaše noge v njih vedno suhe. Ženske galoše z nizko in visoko peto Din 59.—

Za vso družino

Pripravili smo primerno obutev za starše in za otroke, za lepo in grdo vreme, za hišo in izven hiše in za vsak poklic.

Prihaja jesen, pazite na svoje zdravje. Slabo vreme: dež, blato in mraz boste obvladali samo v dobri obutvi. Predvsem kupite potrebno obutev, s tem si boste ohranili zdravje in si prihranili mnogo denarja.

Za deževno vreme potrebujete galoš, ki Vam bodo obvarovali noge pred vlago. Za delo, trg in potovanje imamo posebno praktično obutev. Za delo v pisarni, za urad in trgovino imamo lahko obutev. Za nedeljo in praznik imamo luksuzno obutev iz ševroa, laka in semiša. Doma po dovršenem delu odpočijte noge v naši obutvi za dom.

50.000 naših sotrudnikov se trudi, da Vam preskrbi vse potrebno za nastopajočo sezono. Naše 35 letne izkušnje so najboljša jamstvo, da dobite za malo denarja najbolj dovršene izdelke in da si boste v naših prodajalnah preskrbeli vse svoje potrebščine.

Obiščite naše prodajalne, obrnite se na naše sotrudnike, ki bodo poskrbeli, da boste povsem zadovoljni.

Blata

Za vsak par čevljev imamo odgovarjajoče nogavice.

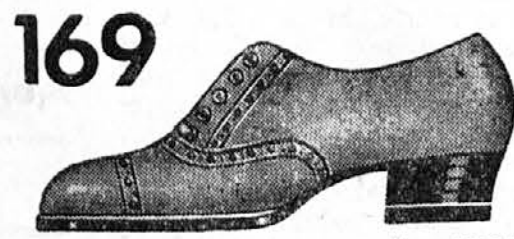

Vrsta 1937-22

Nizki čevlji za vsakdanjo nošo. Naredili smo jih iz črnega in rujavega boksa z gumijevim podplatom, ki je trikrat bolj trpežen kot podplat iz usnja.

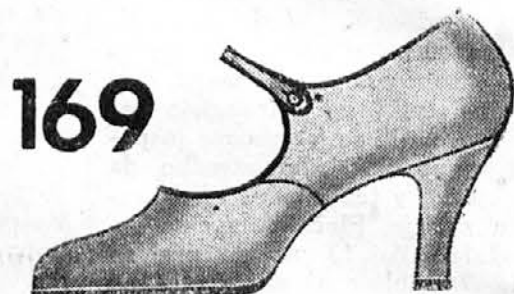
NOGAVICE:

Moške iz sukanca	Din 9.—
Moške iz sukanca	Din 15.—
Moške iz svile	Din 25.—
Moške iz flora	Din 15.— in Din 25.—
Moške iz svile	Din 35.—

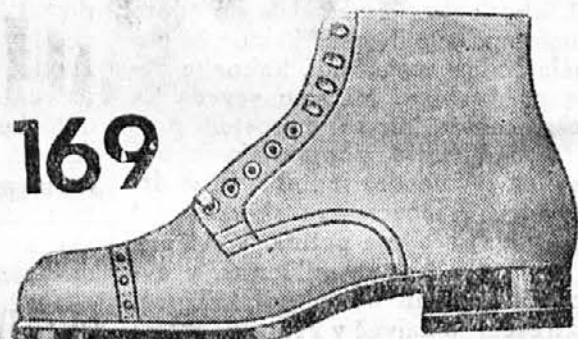
Vrsta 3635-18

Nizki čevlji iz boksa z nizkim usnjanim podplatom in usnjato peto z gumijem. Široka oblikana pravi čevlje zelo udobne.

Vrsta 9845-03

Čevlji za vsako priliko. Imamo jih iz laka in ševroa. So zelo enostavni in elegantni. Neobhodno so Vam potrebni za ulico in družbo.

Vrsta 3967-22

Te čevlje nosite ob slabem vremenu. So zelo praktični posebno za one, ki so prisiljeni opravljati svoje delo pod milim nebom. Naredili smo jih s trpežnim gumijevim podplatom.

Za šolo kupujemo samo na
Slomškovem trgu štev. 6.
Ljudska tiskarna Maribor.

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

**Sladki dalmatinski
vinski mošt**

liter Din

Josip Povodnik
Maribor, Rotovski trg 8

8.—

Šolske torbice

aktovke, nahrbtnike, gamaše, kovčke itd. v največji izbiri in zmernih cenah nudi **Ivan Kravos**, Maribor, Aleksandrova 13

Pristopajte k
zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Kupujte svoje
potrebščine
pri naših
inseren-
tih.

Nalagajte svoje prihranke v Štajerski hranilnici!

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET:	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—;

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2
in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se boste uverili o resničnosti naših navedb,
Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!
Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno:

Pazite se pred ponaredbami!

Vrsta

Tek. štev.

Prodajna
cena Din 50
Pazite
na gornjo ceno